

Til lovforslag nr. L 58

Folketinget 2015-16

Betænkning afgivet af Miljø- og Fødevareudvalget den [12. maj 2016]

Udkast

til

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om dyrkning m.v. af genetisk modificerede afgrøder og lov om miljø og genteknologi

(Dyrkningsforbud, obligatorisk digital kommunikation m.v.)

[af miljø- og fødevareministeren (Eva Kjer Hansen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 7 ændringsforslag til lovforslaget. Miljø- og fødevareministeren har stillet ændringsforslag nr. 4 og 7. Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1-3, 5 og 6.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 12. november 2015 og var til 1. behandling den 19. november 2015. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Miljø- og Fødevareudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i <> møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og miljø- og fødevareministeren sendte den 21. september 2015 dette udkast til udvalget, jf. MOF (folketingetsår 2014-15, 2. samling) alm. del – bilag 76. Den 12. november 2015 sendte miljø- og fødevareministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Studietur

Under udvalgets studietur til Spanien i uge 10, 2016 afholdte udvalget møder med konventionelle og økologiske landmænd om deres erfaringer m.v. ved brugen af GMO og sameksistens.

Besøg

Udvalget foretog den 14. april 2016 et besøg hos Institut for Plante- og Miljøvidenskab på Københavns Universitet. Her fik udvalget en orientering om arbejdet med GMO og sameksistens.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlige henvendelse fra Økologisk Landsforening.

Miljø- og fødevareministeren har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 14 spørgsmål til miljø- og fødevareministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger <og politiske bemærkninger>

<>

Inuit Ataqtigiit, Siumut, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Til § 1

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af <>:

1) Efter nr. 2 indsættes som nyt nummer:

»01. Efter § 2 indsættes efter overskriften før § 3:

»§ 2 a. I forbindelse med ansøgning om tilladelse af en genetisk modificeret afgrøde til dyrkning, forelægger miljø- og fødevareministeren et af Folketinget nedsat udvalg en indstilling om der skal anmodes om udelukkelse fra det geografiske anvendelsesområde i ansøgningen. Kan udvalget ikke tilslutte sig ministerens indstilling, underretter udvalget ministeren om begrundelsen herfor.

Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse for genetisk modificerede afgrøder omfattet af § 9, stk. 2 og 5, i lov om miljø og genteknologi.«

[Forelæggelse af indstilling om dyrkningsundtagelse]

2) I den under nr. 3 foreslåede affattelse af § 4 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Ministeren forelægger et af Folketinget nedsat udvalg en indstilling om der skal fastsættes regler efter stk. 1. Kan udvalget ikke tilslutte sig ministerens indstilling, underretter udvalget ministeren om begrundelsen herfor.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

[Forelæggelse af indstilling om begrænsning af eller forbud mod dyrkning]

3) I den under nr. 3 foreslåede affattelse af § 4, stk. 2, der bliver stk. 3, ændres »Stk. 1« til: »Stk. 1-2« og »§ 9« ændres til: »§ 9, stk. 2 og 5,«.

[Konsekvensændring]

Af miljø- og fødevareministeren, tiltrådt af <>:

4) Nr. 6 affattes således:

»6. I § 7, stk. 1, 2. pkt., § 8, 1. og 2. pkt., § 13, stk. 1, § 17, stk. 1 og stk. 2, 1. pkt., og § 18, ændres »Det Europæiske Fællesskabs« til: »Den Europæiske Unions«.

[Lovteknisk ændring]

Til § 2

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af <>:

5) Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 9 a indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. I forbindelse med ansøgning om godkendelse af en genetisk modificeret organisme til dyrkning, der er omfattet af § 9, stk. 2, nr. 2, og stk. 5, forelægger miljø- og fødevareministeren et af Folketinget nedsat udvalg en indstilling om der skal anmodes om udelukkelse fra det geografi-

ske anvendelsesområde i ansøgningen. Kan udvalget ikke tilslutte sig ministerens indstilling, underretter udvalget ministeren om begrundelsen herfor.«

Stk. 2-3 bliver herefter stk. 3-4.

[Forelæggelse af indstilling om dyrkningsundtagelse]

6) I den under nr. 7 foreslåede affattelse af § 17 a indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Ministeren forelægger et af Folketinget nedsat udvalg en indstilling om der skal fastsættes regler efter stk. 1. Kan udvalget ikke tilslutte sig ministerens indstilling, underretter udvalget ministeren om begrundelsen herfor.«

[Forelæggelse af indstilling om begrænsning af eller forbud mod dyrkning]

Af miljø- og fødevareministeren, tiltrådt af <>:

7) Nr. 9 affattes således:

»9. § 36, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. I regler, der udstedes efter § 2, stk. 5, § 7, stk. 3 og 4, § 8, stk. 2, § 10, stk. 2, § 13, stk. 2 og 3, § 14, stk. 2, og § 17 a, kan der fastsættes straf af bøde. Det kan endvidere bestemmes, at straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år under tilsvarende omstændigheder som anført i stk. 2.«

[Lovteknisk ændring]

Bemærkninger

Til nr. 1

Efter artikel 26 b, stk. 1, i direktiv 2001/18/EF af 12. marts 2001 om udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer (herefter udsætningsdirektivet), kan en medlemsstat under tilladelsesproceduren for en given GMO eller ved fornyelsen af tilladelsen kræve, at det geografiske anvendelsesområde i tilladelsen tilpasses med det resultat, at dyrkning skal være udelukket på hele eller dele af den pågældende medlemsstats område.

Kravet skal meddeles EU-Kommissionen (herefter Kommissionen) senest 45 dage fra datoen for modtagelsen af Den Europæiske Fødevareautoritets udtalelse, jf. artikel 6, stk. 6 eller artikel 18, stk. 6 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 1829/2003 af 22. september 2003 om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer (herefter GMO-forordningen).

Den foreslåede bestemmelse til § 2 a i lov om dyrkning m.v. af genetisk modificerede afgrøder (herefter sameksistensloven) indebærer, at miljø- og fødevareministeren inden for 45-dagesfristen skal forelægge Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg sin indstilling til, om der i forbindelse med en konkret ansøgning om tilladelse af en GM-afgrøde til dyrkning efter GMO-forordningen skal anmodes om udelukkelse fra det geografiske anvendelsesområde i ansøgningen. Kan udvalget ikke tilslutte sig ministerens indstilling, underretter udvalget ministeren om begrundelsen herfor.

For så vidt angår ansøgninger under udsætningsdirektivet, der er omfattet af § 9, stk. 2 og 5, i lov om miljø og genteknologi (herefter genteknologiloven), henvises der til den

lignende bestemmelse i ændringsforslagets nr. 5 til § 9 a, stk. 2, i genteknologiloven.

Til nr. 2

Efter artikel 26 b, stk. 4, skal en medlemsstat, der agter at fastsætte begrænsninger af eller forbud mod dyrkning af genetisk modificerede afgrøder, jf. den foreslåede affattelse af sameksistenslovens § 4, der angår tilladelse under GMO-forordningen, meddele Kommissionen et udkast til disse foranstaltninger og de påberåbte grunde.

Den foreslåede bestemmelse til sameksistenslovens § 4, stk. 2, indebærer, at miljø- og fødevareministeren skal forelægge Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg sin indstilling til, om der skal fastsættes begrænsninger eller forbud mod dyrkning af godkendte genetisk modificerede afgrøder efter GMO-forordningen, herunder det faglige grundlag herfor. Kan udvalget ikke tilslutte sig ministerens indstilling, underretter udvalget ministeren om begrundelsen herfor.

For så vidt angår begrænsning af eller forbud mod dyrkning af genetisk modificerede organismer, der er omfattet af § 9, stk. 2 og 5, i genteknologiloven, henvises der til den lignende bestemmelse i ændringsforslagets nr. 6 til genteknologilovens § 17 a, stk. 2.

Til nr. 3

Ændringsforslaget er en konsekvensændring som følge af den foreslåede tilføjelse af et nyt stykke 2 til den foreslåede bestemmelse i § 4 i lov om dyrkning m.v. af genetisk modificerede afgrøder, jf. ændringsforslag nr. 2.

Til nr. 4 og 7

Der er alene tale om ændringer af lovteknisk karakter.

Til nr. 5

Efter udsætningsdirektivets artikel 26 b, stk. 1, kan en medlemsstat under tilladelsesproceduren for en given GMO eller ved fornyelsen af tilladelsen kræve, at det geografiske

anvendelsesområde i tilladelsen tilpasses med det resultat, at dyrkning skal være udelukket på hele eller dele af den pågældende medlemsstats område. Kravet skal meddeles Kommissionen senest 45 dage fra datoen for videresendelse af den vurderingsrapport, der skal udarbejdes efter udsætningsdirektivets artikel 14, stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse til genteknologilovens § 9 a, stk. 2, indebærer, at miljø- og fødevareministeren inden for 45-dagesfristen skal forelægge Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg sin indstilling til, om der i forbindelse med en konkret ansøgning om tilladelse til udsætning med henblik på markedsføring af en GMO til dyrkning, der er omfattet af genteknologilovens § 9, stk. 2, nr. 2, og stk. 5, skal anmodes om udelukkelse fra det geografiske anvendelsesområde i ansøgningen. Kan udvalget ikke tilslutte sig ministerens indstilling, underretter udvalget ministeren om begrundelsen herfor.

Til nr. 6

Efter artikel 26 b, stk. 4, skal en medlemsstat, der agter at fastsætte begrænsninger af eller forbud mod dyrkning af genetisk modificerede organismer, jf. den foreslåede affattelse af genteknologilovens § 17 a, der angår tilladelse under udsætningsdirektivet, jf. genteknologilovens § 9, stk. 2, nr. 2, og stk. 5, meddele Kommissionen et udkast til disse foranstaltninger og de påberåbte grunde.

Den foreslåede bestemmelse til genteknologilovens § 17 a, stk. 2, indebærer, at miljø- og fødevareministeren skal forelægge Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg sin indstilling til, om der skal fastsættes begrænsninger eller forbud mod dyrkning af godkendte genetisk modificerede organismer under udsætningsdirektivet, herunder det faglige grundlag herfor. Kan udvalget ikke tilslutte sig ministerens indstilling, underretter udvalget ministeren om begrundelsen herfor.

René Christensen (DF) Pia Adelsteen (DF) fmd. Ib Poulsen (DF) Hans Kristian Skibby (DF) Lise Bech (DF)

Karina Due (DF) Erling Bonnesen (V) Kristian Pihl Lorentzen (V) Thomas Danielsen (V) Torsten Schack Pedersen (V)

Anni Matthiesen (V) Jacob Jensen (V) Carsten Bach (LA) Mette Bock (LA) Mette Abildgaard (KF) Bjarne Laustsen (S)

Lea Wermelin (S) nfmd. Kaare Dybvad (S) Jesper Petersen (S) Malte Larsen (S) Simon Kollerup (S)

Søren Egge Rasmussen (EL) Maria Reumert Gjerding (EL) Christian Poll (ALT) Carolina Magdalene Maier (ALT)

Andreas Steenberg (RV) Ida Auken (RV) Lisbeth Bech Poulsen (SF) Pia Olsen Dyhr (SF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurinn havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Siumut (SIU)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Tjóðveldi (T)	1

Alternativet (ALT)	10	Javnaðarflokkurinn (JF)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Oversigt over bilag vedrørende L 58**Bilagsnr. Titel**

- 1 Høringssvar og høringsnotat, fra miljø- og fødevareministeren
- 2 Henvendelse af 13/11-15 fra Økologisk Landsforening
- 3 Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
- 4 Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
- 5 Ændringsforslag, fra miljø- og fødevareministeren

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 58**Spm.nr. Titel**

- 1 Spm. om kommentar til henvendelse af 13/11-15 fra Økologisk Landsforening, jf. L 58 – bilag 2, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 2 Spm. om indholdet af den kritik medlemmer af Europaparlamentet har rejst af godkendelsesproceduren for genmodificerede fødevarer og foder, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 3 Spm. om andre EU-landes erfaringer med implementering af midlertidige forbud mod dyrkning af GMO-afgrøder, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 4 Spm. om definitionen på »tungtvejende grunde«, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 5 Spm. om, hvad der forstås ved et midlertidigt forbud mod dyrkning af GMO-afgrøder, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 6 Spm. om, hvilke muligheder Barosso-direktivet giver for nationale beslutninger om midlertidigt forbud, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 7 Spm. om, hvorvidt der findes eksempler på sager, hvor »dokumenterbare samfundsmæssige hensyn« har vundet over »frihandels- og konkurrencebetragtninger«, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Spm. om, hvor mange sager ministeren årligt forventer at skulle håndtere ud fra de foreslåede bemyndigelser i lovforslaget, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm. om, hvilke typer overgangsordninger Danmark vil kunne vælge mht. fritagelse for GMO-dyrkning, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om behandlingen af de 17 ansøgninger fra medlemsstater, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om teknisk bistand til udarbejde et ændringsforslag, der sikrer, at alle GMO-sager omfattet af forslaget skal forelægges for Miljø- og Fødevareudvalget før godkendelse, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå

- 12 Spm. om bemærkninger til punkter i bilag 2, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om potentialet for salg af GMO-fri landbrugsprodukter, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om erfaringerne med pesticidforbrug på de arealer, hvor der i EU dyrkes GMO-afgrøder, til miljø- og fødevareministeren, og ministerens svar herpå